

Β. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Εισηγητής: Άρης Σ. Χατζόπουλος

Ημερομηνία: Πέμπτη, 23 Απριλίου 2020

Ο Μενέξενος είναι ένας επιτάφιος λόγος που πήρε το όνομά του από τον μαθητή του Σωκράτη, Μενέξeno. Στο προκείμενο απόσπασμα επαινείται η αρετή και γενναιότητα των προγόνων στις μάχες του παρελθόντος.

Τούτων δὲ τῶν μὲν **πραχθέντων**, τῶν δ' ἐπιχειρουμένων οὐτ' ἑρετριεῦσιν ἐβοήθησεν Ἑλλήνων οὐδείς οὔτε **Ἀθηναίους** πλὴν Λακεδαιμονίων—οὔτοι δὲ τῇ ὑστεραία τῆς μάχης ἀφίκοντο—οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἐκπεπληγμένοι, ἀγαπῶντες τὴν ἐν τῷ παρόντι σωτηρίαν ἡσυχίαν ἤγον. Ἐν τούτῳ δὲ ἂν τις γενόμενος γνοιή οἷοι ἄρα ἐτύγχανον **ὄντες** τὴν ἀρετὴν οἱ Μαραθῶνι δεξάμενοι τὴν τῶν βαρβάρων δύναμιν καὶ κολασάμενοι τὴν ὑπερηφανίαν **ὄλης** τῆς Ἀσίας καὶ **πρῶτοι** στήσαντες τρόπαια τῶν βαρβάρων, **ἡγεμόνες** καὶ διδάσκαλοι τοῖς ἄλλοις γενόμενοι ὅτι οὐκ ἄμαχος εἶη ἡ Περσῶν δύναμις, ἀλλὰ πᾶν πλῆθος καὶ πᾶς πλοῦτος ἀρετῇ ὑπέικει. Ἐγὼ μὲν οὖν ἐκείνους τοὺς **ἄνδρας** φημί οὐ μόνον τῶν σωμάτων τῶν ἡμετέρων πατέρας εἶναι, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς τε ἡμετέρας καὶ συμπάντων τῶν ἐν τῇδε τῇ ἡπείρῳ.

Πλάτωνος *Μενέξενος* 240 c-e

Ενδεικτικό Λεξιλόγιο	
ἐκπλήττομαι	θορυβοῦμαι
ἀγαπῶ (εδῶ!)	αρκούμαι
κολάζω	τιμωρῶ
ἄμαχος	ἀήττητος
ὑπέικω	υποχωρῶ

Παρατηρήσεις

1. Να αποδώσετε στη Νέα ελληνική τα παρακάτω αποσπασματα «τούτων δὲ τῶν μὲν πραχθέντων ... πλὴν Λακεδαιμονίων» **ΚΑΙ** «Ἐγὼ μὲν οὖν ἐκείνους ... τῇδε τῇ ἡπείρῳ»

Μονάδες 10

2. Για ποιους λόγους, σύμφωνα με το απόσπασμα, αξίζει να επαινούνται οι Αθηναίοι πρόγονοι που νίκησαν στη μάχη του Μαραθῶνα;

Μονάδες 10

3. α) Να γραφεί η **κλητική ενικού** τῶν παρακάτω ὀρων: **ἑρετριεῦσιν, Ἑλλήνων, δύναμιν, Περσῶν, ἄνδρας.**

Μονάδες 5

3. β) Να δοθούν οι ζητούμενοι τύποι:

ἐβοήθησεν: ο ἴδιος τύπος στον Παρατατικό τῆς ἴδιας φωνῆς

ἀγαπῶντες: το ἀπαρέμφατο τοῦ ἴδιου χρόνου τῆς ἴδιας φωνῆς

εἶη: το β' ενικό προστακτικής τού ίδιου χρόνου

ἦγον: το α' ενικό υποτακτικής τού Αορίστου Β' στην ίδια φωνή

γενόμενος: το β' ενικό προστακτικής τού ίδιου χρόνου και φωνής

Μονάδες 5

4. α) Να σχολιαστούν πλήρως συντακτικά οι έντονα **μαυρισμένοι** όροι τού πρωτότυπου κειμένου.

Μονάδες 7

4. β) ὅτι οὐκ ἄμαχος εἶη ἡ Περσῶν δύναμις: Να σχολιάσετε πλήρως συντακτικά την παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση (εἶδος, εισαγωγή, εκφορά, αιτιολόγηση εκφοράς, συντακτική λειτουργία).

Μονάδες 3

Σᾶς εὐχομαι κάθε ἐπιτυχία!
Α.Σ.Χ.